

Съвет на
Европейския съюз

Люксембург, 24 юни 2024 г.
(OR. en)

11343/24

DEVGEN 93
FIN 584
NDICI 16
BUDGET 43
ACP 74
RELEX 861

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

Дата: 24 юни 2024 г.

До: Делегациите

№ предх. док.: 11106/24

Относно: Междинна оценка на инструмента за външно финансиране ИССРМС
— Глобална Европа
– заключения на Съвета (24 юни 2024 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно междинната оценка на инструмента за външно финансиране на ИССРМС — Глобална Европа, одобрени на 4038-ото заседание на Съвета от 24 юни 2024 г.

Заклучения на Съвета относно междинната оценка на инструмента за външно финансиране ИССРМС — Глобална Европа

1. Съветът приветства доклада на Комисията за междинна оценка („докладът“) относно инструментите за външно финансиране на многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г., който се основава, наред с другото, на външна оценка, и е в съответствие с член 42 от Регламента за ИССРМС — Глобална Европа („регламентът“). Съветът съзнава, че след две години изпълнение е твърде рано за задълбочена оценка на въздействието върху развитието в държавите партньори, и поради това подчертава, че е важно да продължи да се наблюдава изпълнението на ИССРМС — Глобална Европа. Съветът взема под внимание доклада на Европейския парламент относно изпълнението на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа¹, и призовава Комисията да вземе предвид съдържащите се в доклада препоръки, по-специално по отношение на координационния мандат на делегациите на ЕС и необходимостта от по-голяма видимост.
2. Съветът смята, че ИССРМС — Глобална Европа като цяло изпълнява поставените цели и постига резултати. Съветът потвърждава отново значението на тези цели, които са формулирани в член 3 от регламента. Те включват утвърждаването и насърчаването на ценностите, принципите и основните интереси на Съюза в световен мащаб, като по този начин се допринася за изкореняването на бедността, насърчаването на демокрацията, на принципите на правовата държава, на правата на човека, на устойчивото развитие, борбата с изменението на климата и противодействието на незаконната миграция и принудителното разселване, включително на техните първопричини; насърчаване на многостранното сътрудничество и на изпълнението на международните ангажименти, по-специално Програмата до 2030 г. и нейните цели за устойчиво развитие (ЦУР) и Парижкото споразумение; както и насърчаване на по-силни партньорства, основани на взаимни интереси и ангажираност.

---

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2023-0374_BG.html

3. Съветът отбелязва, че настоящата сложна геополитическа обстановка изисква от Европейския съюз да постига целите си в областта на развитието и геополитическите си цели, да утвърждава основните ценности и интереси на ЕС в световен мащаб и да отговаря на потребностите на държавите партньори. В това отношение ИССРМС — Глобална Европа, чрез заложената в него амбиция за поставяне на „политиката на първо място“ и чрез укрепването на партньорствата, засилва геополитическата роля на Съюза. Съветът припомня, че правата на човека, равенството между половете, заедно с демократичните ценности и високите стандарти, доброто управление, прозрачността и борбата с корупцията, са неразривно свързани с укрепването на ефикасността, прозрачността и конкретните резултати от усилията за развитие в държавите партньори. Инструментът ИССРМС — Глобална Европа и стратегията за Global Gateway са основни инструменти за постигане на тези цели чрез подхода „Екип Европа“.
4. Външните инструменти на ЕС са от ключово значение за повишаване на съгласуваността между политиките на ЕС в областта на развитието, външните отношения, климата и околната среда, търговията, миграцията и сигурността, както и за демонстриране на водещата роля, отговорността и солидарността на ЕС в световен мащаб. Във връзка с това Съветът потвърждава необходимостта от по-голяма съгласуваност на политиките за развитие, наред с принципите за ефективност на развитието, с цел да се постигне по-ефективно сътрудничество за развитие и да бъдат осъществени специфичните цели както на ИССРМС — Глобална Европа, така и на Програмата до 2030 г. Съветът взема под внимание Резолюцията на Европейския парламент относно съгласуваността на политиките за развитие², както и препоръките за разработване на план за действие относно съгласуваността на политиките за развитие, с оглед да се формулират ясни цели в тази област.
5. Наред с това Съветът приветства по-тясното сътрудничество между службите на Комисията, Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и държавите — членки на ЕС, за което допринася ИССРМС — Глобална Европа, и припомня своето изявление относно управлението във връзка с ИССРМС — Глобална Европа. Той потвърждава отново решаващата си роля за предоставянето на стратегически насоки за целите и приоритетите на политиката през целия период на изпълнение на инструмента и запазва решимостта си да поддържа тази своя роля и постоянно да подобрява насоките си. За тази цел той призовава Комисията да представя редовна, навременна и подробна информация. Стратегическите насоки обхващат цялостния стратегически подбор при програмирането, използването на стълба за бързо реагиране и мобилизирането на резерва за нововъзникващи предизвикателства и приоритети, мониторинга на оптималното използване на ресурсите във връзка с всички целеви стойности и начина, по който финансирането от Съюза се използва за постигане на целевите стойности, определени в инструмента.

---

² 2021/2164(INI) - 14/03/2023 - Policy Coherence for Development (europa.eu)

6. Съветът потвърждава отново, че цялостната рамка за изпълнението на ИССРМС — Глобална Европа се състои от новия Европейски консенсус за развитие и оказваната от него подкрепа за Програмата до 2030 г., Парижкото споразумение и Програмата за действие от Адис Абеба. Съветът настойчиво приканва целите за устойчиво развитие (ЦУР) да продължат да бъдат в центъра на вниманието, включително взаимовръзките им, и по-специално тези ЦУР, при които напредъкът е по-бавен, с цел да се навакса изоставането, като се отдели специално внимание на най-уязвимите групи, най-слаборазвитите държави и развиващите се малки островни държави, където нуждите са най-големи. Той припомня, че инструментът следва да допринесе за колективната цел на Съюза за предоставяне на 0,7 % от брутният национален доход (БНД) като ОПР в рамките на срока на Програмата до 2030 г.
7. Съветът отбелязва, че инструментът ИССРМС — Глобална Европа, макар и да е много по-широкообхватен както в тематично, така и в регионално отношение, допринася съществено за прилагането на стратегията Global Gateway, която също трябва да играе важна роля за изпълнението на ЦУР и на Парижкото споразумение, по-специално чрез насърчаване на социалното приобщаване и устойчивото човешко развитие. Той насърчава по-нататъшния размисъл върху начините да се използва по-добре въздействието на ИССРМС — Глобална Европа върху развитието в рамките на прилагането на стратегията Global Gateway. Съветът отбелязва, че осигуряването на участието на частния сектор, по-специално на малките и средните предприятия, продължава да бъде предизвикателство, и призовава Комисията да положи още усилия за въздействие върху този ключов фактор за изпълнението на посочената стратегия.
8. По отношение на оставащите трудности пред ефективното изпълнение на ИССРМС — Глобална Европа, които са посочени в доклада и външната оценка, Съветът изтъква следните аспекти:
- а. Съветът е съгласен с оценката на Комисията, че чрез **сливането на няколко инструмента за външно финансиране** на МФР за периода 2014—2020 г. ИССРМС — Глобална Европа позволява да се преодолее разпокъсаната структура на предишната финансова архитектура. Съветът приветства добавената стойност, която създава този инструмент чрез осигуряването на по-съгласувана и интегрирана рамка с подлежащи и неподлежащи на програмиране стълбове и предоставянето на единно правно основание за голяма част от външните интервенции на ЕС. Съветът приканва Комисията да повиши в по-голяма степен съгласуваността между вътрешните и външните политики и приоритети и да вземе предвид въздействието на политиките на ЕС върху държавите партньори.

- б. Съветът отбелязва, че обединяването на няколко инструмента за външно финансиране в ИССРМС — Глобална Европа е стъпка напред по отношение на **яснотата, ефективността и прозрачността на подкрепата на ЕС за държавите партньори и сътрудничеството с тях**. Независимо от тези подобрения, Съветът приканва Комисията да предприеме мерки по отношение на продължаващите проблеми. Съветът призовава Комисията да вземе мерки по отношение на факта, че за местните участници и гражданското общество участието и достъпът до финансиране по програмите на ИССРМС — Глобална Европа се усложняват.
- в. Съветът отбелязва, че макар **управлението на външната дейност на ЕС** да се е подобрило в рамките на ИССРМС — Глобална Европа, следва да се обмислят допълнителни корекции в съответствие с извлечените поуки. Съветът остава решен да продължи да предоставя стратегически насоки и за тази цел подчертава значението на навременното споделяне на целенасочена информация от Комисията и ЕСВД, както и на наличието на данни по държави, региони и тематични области, за да се осигури по-добра информация за вземането на политически решения. Той също така призовава Комисията да използва по-добре комитета за ИССРМС — Глобална Европа и Съвета на ЕФУР + за дискусии с държавите членки. Съветът призовава Комисията и ЕСВД да подсилят и адаптират капацитета и експертния опит и в делегациите, и в централните служби на ЕС, както и да съгласуват по-добре методите на работа между различните генерални дирекции и да представят предложения за подобряване и оптимизиране на процеса на програмиране, така че да бъде повишена ефективността на ИССРМС — Глобална Европа. Съветът приветства намерението на Комисията да започне да докладва за оперативните резултати от ИССРМС — Глобална Европа, считано от 2024 г. Той отбелязва също, че е необходим по-силен акцент върху качествения анализ на резултатите с оглед на подобряването на мониторинга и оценката.

- г. Съветът приветства факта, че ИССРМС — Глобална Европа допринася за това ЕС да **работи с всички държави партньори** в рамките на стратегически, приобщаващ, ефикасен и съобразен със специфичните условия подход, основан на уважение, равноправно партньорство, общи интереси и взаимна отчетност. Съветът приветства засиленото популяризиране на общите приоритети на ЕС и държавите партньори, както и подхода „политиката на първо място“ към външното сътрудничество на ЕС. Той приветства по-специално постигнатия напредък в утвърждаването на по-силни и взаимноизгодни партньорства с трети държави, включително държави в рамките на европейската политика за съседство, основани на ангажираност с цел да се насърчат стабилизирането, доброто управление и изграждането на устойчивост. Въз основа на тези принципи Съветът подчертава значението на провеждането на политически диалог с държавите партньори, който да е съобразен със съответните национални стратегии за развитие и да включва местното гражданско общество и местните и регионалните органи, като отбелязва необходимостта от засилена ангажираност и съгласуваност въз основа на взаимни интереси и споделени ценности. Колкото до основания на стимули подход, Съветът приканва Комисията да представи предложения за отстраняване на установените в доклада недостатъци.
- д. В този контекст възможностите за засилена **стратегическа информационна дейност**, включително комуникационна дейност, диалог и организирането на политически посещения на високо равнище и мисии на „Екип Европа“, следва да бъдат проучени допълнително въз основа на извлечените поуки, посочени в доклада. Това следва също така да подпомогне партньорите да разберат по-добре възможностите, предоставени от инструмента. Съветът призовава членовете на „Екип Европа“ да положат повече усилия за повишаване на ангажираността на местно равнище, особено от страна на общностите, местните и регионалните власти и организациите на гражданското общество.
- е. По отношение на **подхода „Екип Европа“** Съветът приветства засиления колективен ангажимент на европейските участници във външното сътрудничество на ЕС, основан на обмена и надграждането върху знанията и експертния опит на членовете на „Екип Европа“, въз основа на приобщаването, и припомня заключенията на Съвета от 21 ноември 2023 г. относно подхода „Екип Европа“. Съветът приканва членовете на „Екип Европа“ да увеличат съдействието и синергиите между сътрудничеството на равнище ЕС и двустранното сътрудничество, като подчертава необходимостта от засилени, редовни, приобщаващи и съдържателни консултации, по-специално на равнище държави, като същевременно се гарантира участието на държавите членки, които не присъстват на място. Съветът оценява факта, че инициативите на „Екип Европа“ се превръщат в ключови компоненти на подхода „Екип Европа“ и изпълнението на ИССРМС — Глобална Европа.

- ж. Съветът смята, че **принципът на географския характер**, а именно утвърждаването на географския стълб като основен подход на изпълнение, допринася за по-доброто насочване на ангажимента на ЕС към приоритетите на държавите партньори чрез засилен диалог и консултации и по-добро използване на допълнителни средства като тематичния стълб, който е от основно значение за преодоляването на специфични хоризонтални предизвикателства. В този контекст Съветът изтъква необходимостта да се поддържа регионално и тематично балансиран подход и настойчиво приканва Комисията да продължи да подобрява взаимодействието между програмите на ниво държави, регионалните и тематичните програми, както и подкрепата в полза на глобалните обществени блага, в тясно сътрудничество с участниците в „Екип Европа“ и държавите партньори и, когато е уместно, с регионалните организации. Съветът отбелязва, че тематичните програми предоставят съществено допълнително финансиране за географските програми с оглед на справянето с глобалните предизвикателства.
- з. Съветът изтъква значението на силен и координиран ангажимент на „Екип Европа“ в **условия на нестабилност** и приветства разнообразието от инструменти, които ИССРМС — Глобална Европа предлага за тази цел, включително стълба за бързо реагиране. Във връзка с това той припомня, че подкрепата за мира, стабилността и предотвратяването на конфликти и за сигурността е хоризонтален приоритет на ИССРМС — Глобална Европа, включително в рамките на географските стълбове. Поради това той насърчава Комисията да оптимизира връзките между по-гъвкавата ответна реакция при кризи и дългосрочното развитие, както и да подобри съгласуваността с инструментите на ОПСО в съответствие с интегрирания подход на ЕС към външните конфликти и кризи. В този контекст решаващо значение има оказването на подкрепа за рамките в областта на сигурността и принципите на правовата държава с цел постигане на устойчив мир и развитие. Това предполага да се оказва подкрепа на законодателните и съдебните реформи, да се повишава сигурността на хората и да се насърчава развитието на приобщаващи мирни процеси и приобщаващи институции. Като изтъква отново необходимостта тясно да се ангажират държавите членки, Съветът призовава Комисията и ЕСВД да продължат да подпомагат уязвимото население в условия на нестабилност с цел изграждане на устойчивост чрез по-ефективен, гъвкав, приобщаващ, основан на партньорство, всеобхватен, устойчив и чувствителен към конфликтите подход. Това следва да включва повишаване на съгласуваността и гъвкавостта на съответните инструменти чрез оптималното използване на оценки на конфликтите, базирани на местна информация, като основа за общ анализ, и чрез укрепването на връзката между хуманитарната помощ, развитието и мира, насърчаването на развитие, което се ръководи на местно равнище, и проучването на регионални подходи. С цел да се постигне по-съгласуван ангажимент Съветът подчертава необходимостта от по-системна координация между институциите на ЕС и държавите членки. Съветът остава ангажиран с осигуряването на по-единна ответна реакция в условия на нестабилност.

- и. Съветът подчертава, че е важно да се запази **повишената гъвкавост**, въведена от ИССРМС — Глобална Европа, която доказва значението си, особено в отговор на поредицата от безпрецедентни и нестихващи кризи. Въпреки това Съветът отбелязва с голяма загриженост високото равнище на мобилизиране на резерва за нововъзникващи предизвикателства и приоритети до момента. Съветът смята, че е необходимо да бъдат подобрени редът и условията, критериите и насоките за прилагане на тази гъвкавост, както и за осъществяването на по-ясно и навременно ръководство от страна на Съвета. Във връзка с това Съветът отправя покана към Комисията за съвместен размисъл върху по-доброто използване на резерва и на други осигуряващи гъвкавост компоненти на инструмента. Той подчертава, че винаги, когато е възможно, следва да се използват възможности за финансиране, които подлежат на програмиране.
- й. Съветът припомня значението на всички **целови стойности и финансови пакети** и подчертава тяхното значение с цел да се гарантира, че изпълнението на ИССРМС — Глобална Европа допринася за постигането на целите на политиката на ЕС, и запазва ангажимента си да осигури целови стойности в следващия инструмент за външно финансиране. Във връзка с това Съветът потвърждава по-специално, че е важно най-малко 93 % от финансирането по ИССРМС — Глобална Европа да бъдат отчитани като официална помощ за развитие, от която най-малко 20 % да допринасят за социалното приобщаване и човешкото развитие. Той взема под внимание оценката на Комисията, според която ИССРМС — Глобална Европа като цяло е на път да постигне целевите стойности за разходите, но призовава да се положат усилия за постигането на всички целови стойности до 2027 г., като приканва Комисията да представи конкретни мерки. Съветът подчертава по-специално значението на постигането на целевите стойности в областта на климата и равенството между половете, тъй като понастоящем напредъкът там изостава. Съветът насърчава по-нататъшните инвестиции в експертен опит и изграждане на капацитет в делегациите и централните служби на ЕС с оглед на прилагането на маркери, по-стриктния мониторинг на целите и по-стратегическото използване на данните.

к. Съветът приветства потенциала на **Европейския фонд за устойчиво развитие плюс (ЕФУР +)**, по-специално по отношение на привличането на публични и частни инвестиции и за увеличаване на достъпа до финансиране в държавите партньори. С ИССРМС — Глобална Европа приносът на финансовите институции към външната дейност на ЕС нарасна още повече. Като подчертава необходимостта от съгласуваност с ЦУР, Съветът приветства факта, че ЕФУР + допринася за изпълнението на Програмата до 2030 г. чрез насърчаване на устойчиво и приобщаващо икономическо и социално развитие в държавите партньори. Той подчертава важната роля на смесеното финансиране от ЕС за постигането на максимални резултати в областта на развитието. Що се отнася до специалното внимание на ЕФУР + към най-слаборазвитите държави и условията на нестабилност, Съветът отбелязва, че все още има трудности и е необходим допълнителен размисъл в това отношение. Докладът, изготвен от експертната група на високо равнище за увеличаване на финансирането за устойчиво развитие в държавите с ниски и средни доходи, е важен в това отношение. Съветът изтъква ролята на стратегическия съвет на ЕФУР + за предоставянето на стратегически насоки. Той призовава Комисията да обмисли как допълнително да бъде увеличено въздействието на ЕФУР +, както и да ускори сключването на договори, да улесни изпълнението и мониторинга на бюджетните гаранции и да увеличи участието на местните заинтересовани страни. Съветът приветства по-тесните връзки с финансовите институции и подчертава, че многообразието, опитът и мандатите на финансовите институции като част от европейската финансова архитектура за развитие могат да донесат добавена стойност за европейската политика на сътрудничество за развитие, и поощрява разширяването на сътрудничеството между европейските банки за развитие и финансовите институции. Съветът очаква да проведе обсъждания по становището на Сметната палата относно гаранцията за външна дейност в съответствие с член 42, параграф 5 от Регламента за ИССРМС — Глобална Европа.

9. Съветът изтъква необходимостта от бързо изпълнение на препоръките в Специалния доклад № 14/2023 на Европейската сметна палата относно програмирането на ИССРМС — Глобална Европа и припомня заключенията си от 21 ноември 2023 г. във връзка с този доклад.

10. По отношение на междинния преглед на ИССРМС — Глобална Европа Съветът очаква да проведе диалог с Комисията и призовава за прозрачен процес, като се вземат предвид заключенията от междинната оценка, в съответствие с член 16 от регламента. Той припомня заключенията на Европейския съвет от 1 февруари 2024 г. относно междинното преразглеждане на МФР.

11. Съветът изтъква, че е важно да се извлекат поуки както от доклада на Комисията, така и от независимия доклад за междинната оценка и от опита на държавите членки, за да се осигури информация за обсъжданията относно приемника на инструмента в следващата МФР.
12. Съветът очаква изпълнението на предоставените от него стратегически насоки и насърчава използването на ИССРМС — Глобална Европа с цел повишаване на въздействието на „Екип Европа“ върху развитието и мира, като същевременно се допринася за геополитическата роля на ЕС.
-